

Двомовність як основне право людини для глухих дітей у навчанні

Двомовна освіта є єдиним способом для глухих дітей отримати рівні можливості та дозволити їм стати повноправними громадянами. Це остаточний висновок конференції з жестової мови в Олі, Норвегія, організованої спільно Всесвітньою федерацією глухих (WFD), Європейським союзом глухих (EUD) і Ольським дослідним коледжем (Ål Experiential College).

Стати двомовним (національна жестова мова та письмова мова) в країні проживання – є основним правом глухих дітей. Національні жестові мови є рідними мовами глухих людей і єдиною мовою, якою вони можуть опанувати повністю та без зусиль. Щоб функціонувати в суспільстві, глухим дітям необхідно добре володіти відповідною (писемною) мовою країни. Тому змістовна двомовність має бути забезпечена в освіті якомога раніше та протягом усього курсу навчання, включаючи програми навчання впродовж життя.

WFD та EUD наполегливо закликають зацікавлені сторони в освіті взяти до уваги унікальні потреби глухих дітей, підтримуючи їх вивчення жестової мови, а також вивчення національної (писемної) мови. WFD та EUD закликають національні та регіональні уряди взяти до уваги Брюссельську декларацію від 19 листопада 2010 року, яка постулює права глухих і слабкочуючих користувачів жестової мови вивчати жестову мову, а також навчатися двомовно. Зважаючи на те, що Декларація була включена до звіту Європейського парламенту про мобільність людей з інвалідністю, який був прийнятий Європейським парламентом 25 жовтня 2011 року, WFD та EUD просять політиків вжити позитивних заходів для того, щоб глухі діти могли вільно розмовляти двома мовами, а отже, бути повноправними й рівноправними громадянами.

Міжнародна конференція в Олі, яка зібрала зацікавлених сторін зі спільноти глухих, наукових кіл та освітнього сектору, підкреслює ці вимоги. Доктор Хаузер з Рочестерського технологічного інституту (США) представив дослідження, яке доводить, що немає доказів, що вивчення жестової мови заважає вивченню другої мови.

WFD і EUD стурбовані тим, що визнання жестової мови не має бажаного ефекту на практиці. Уряд Фінляндії визнав жестову мову на конституційному рівні, але, як зазначив директор департаменту розвитку Фінської асоціації глухих, «юридичне зобов'язання не обов'язково гарантує реалізацію мовних прав на практиці».

Тому WFD і EUD закликають політиків і національні, а також регіональні зацікавлені сторони не тільки юридично визнати національні жестові мови світу, але й забезпечити, щоб на практиці глухі діти навчалися у двомовному середовищі, сприяючи засвоєнню національної жестової мови та культури глухих.